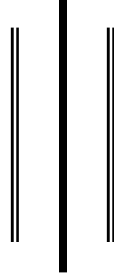
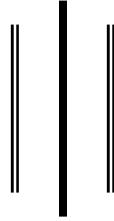

राना थारुको सामाजिक तथा सांस्कृतिक पक्षको अध्ययन (कन्चनपुर जिल्ला, बेलौरी नगरपालिका वडा न ५ रिछ्राह गाउँको एक अध्ययन)

त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र संकाय अन्तर्गत
समाजशास्त्र विषयको स्नातकोत्तर तहको उपाधी प्राप्तीको आंशिक
आवश्यकता परिपुर्तिका लागि समाजशास्त्र केन्द्रिय विभागमा प्रस्तुत

शोधपत्र

शोधकर्ता:

कुमारी कमला बुढाथोकी
परिक्षा रोल नं २८१९९६
रजिष्टर नं ६-१-२७९-२५-२००१
२०७३

त्रिभुवन विश्वविद्यालय
मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय
समाजशास्त्र केन्द्रिय विभाग

सिफारिस पत्र

त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय अन्तर्गत समाजशास्त्र केन्द्रिय विभाग शिक्षण विभाग अन्तर्गत स्नातकोत्तर तहको पाठ्यक्रम अनुसार श्री कुमारी कमला बुढाथोकीले मेरो निर्देशन, रेखदेख अनुरूप राना थारुको सामाजिक तथा सांस्कृतिक पक्षको अध्ययन (कन्चनपुर जिल्ला, बेलौरी नगरपालिका वडा न ५ रिछ्राह गाउँको एक अध्ययन) शोधपत्र सफलतापूर्वक तयार पार्नु भएकोले यो शोधपत्र अन्तिम मुल्यांकनको लागि सिफारिस गर्दछु ।

डा. सुरेन्द्र मिश्र
सह-प्राध्यापक
समाजशास्त्र केन्द्रिय विभाग
किर्तीपुर, काठमाण्डौ

मिति: २०७३।१२।१८

त्रिभुवन विश्वविद्यालय
मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय
समाजशास्त्र केन्द्रीय विभाग
कीर्तिपुर, काठमाडौं

स्वीकृत पत्र

श्री कुमारी कमला बुढाथोकीले तयार पार्नु भएको राना थारुको सामाजिक तथा सांस्कृतिक पक्षको अध्ययन (कन्चनपुर जिल्ला, बेलौरी नगरपालिका वडा न ५ रिच्छाह गाउँको एक अध्ययन) विषयक शोधपत्र समाजशास्त्रको स्नातकोत्तर तहको उपाधिको लागि उपयुक्त ठहरिएकाले स्वीकृति प्रदान गरिएको छ ।

शोध मूल्याङ्कन समिति

हस्ताक्षर

डा. सुरेन्द्र मिश्र
शोध निर्देशक
सह-प्राध्यापक,

.....

डा.मिना उप्रेती
बाह्य परीक्षक
उपप्राध्यापक

.....

प्रा . डा. तुलसीराम पाण्डे
विभागीय प्रमुख

.....

मिति: २०७३।१२। १७

कृतज्ञता ज्ञापन

त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र संकाय अन्तर्गत समाजशास्त्र विषयमा स्नातकोत्तर तह दोश्रो वर्षको आठौं पत्रको प्रयोजनको निमित्त कन्चनपुर जिल्ला अन्तर्गत बेलौरी नगरपालिका वडा न ५ रिछाह गाउँका रानाथारुको सामाजिक तथा सांस्कृतिक पक्षको अध्ययन शीर्षकमा यो शोधपत्र तयार पारिएको छ । यो मेरो पहिलो अनुसन्धान प्रयास भएकाले कतिपय कुराहरु छुटेको तथा नपुगेको हुन सक्छ जसको लागि म क्षमा प्रार्थी छु ।

सर्वप्रथम सुभाब र सल्लाहका साथ शोध निर्देशन गर्नुहुने शोध निर्देशक सह-प्राध्यापक डा. सुरेन्द्र मिश्रज्यू प्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु । यसका साथै बाह्य निर्देशक उपप्रध्यापक डा. मिना उप्रेतीबाट प्राप्त सुभाब र सल्लाह अनुसार यो शोधपत्रको स्तर वृद्धि गर्न मद्दत पुऱ्याएको छ र त्यसको लागि म वहाँप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । यसै गरी समाजशास्त्र केन्द्रीय विभाग तथा समस्त परिवारप्रति पनि आभारी छु ।

यस शोध पत्र तयार गर्दा अमूल्य समय प्रदान गरी शुरुदेखि नै प्रसस्त सल्लाह प्रदान गर्नुहुने मेरा मित्र अनुप भट्टराईप्रति कृतज्ञता ज्ञापन नगरी रहन सकिदैन । त्यस्तै कम्प्युटर टाइप गरी सहयोग पुऱ्याउनु हुने मेरा मित्रहरुप्रति पनि आभारी छु ।

अन्त्यमा, मेरो यो सानो प्रयासले रानाथारुको बारेमा जानकारी हासिल गर्न चाहनु हुने महानुभावहरुलाई केही मात्रामा भए पनि सहयोग पुऱ्याउन सक्ने छ भन्ने विश्वास लिएकी छु ।

कुमारी कमला बुढाथोकी
मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय
समाजशास्त्र केन्द्रीय विभाग

बिषयसूची

सिफारीस पत्र

स्वीकृत पत्र

कृतज्ञता ज्ञापन

विषय सूची

तालिका सूची

	पृष्ठ नं.
अध्याय एक: परिचय	१-१०
१.१. भूमिका	१
१.२. समस्याको कथन	५
१.३. अध्ययनको उद्देश्य	८
१.४. अध्ययनको औचित्य र महत्व	८
१.५. अध्ययनको संगठन	९
अध्याय दुई: सम्बन्धित साहित्यको सिंहावलोकन	११-१७
अध्याय तीन: अनुसन्धान पद्धति	१८-२१
३.१. अध्ययन क्षेत्रको छनौट	१८
३.२. अनुसन्धान ढाँचा	१८
३.३. अध्ययनको समग्रता तथा नमूना छनौट विधि	१९
३.४. तथ्यांकको प्रकृति	१९
३.५. तथ्यांक संकलन विधि	१९
३.५.१. प्राथमिक तथ्यांक संकलन विधि	१९
३.५.२. द्वितीय तथ्यांक संकलन विधि	२०
३.६. तथ्यांकको विश्लेषण र प्रस्तुतिकरण	२०
३.७. अध्ययनको सिमाहरु	२१

अध्याय चार: सामाजिक अवस्था	२२-२९
४.१. रानाथारुको परिचय	२२
४.२. उत्तरदाताको लैङ्गिक अवस्था	२३
४.३. उत्तरदाताको वैवाहिक अवस्था	२४
४.४. उत्तरदाताको परिवारको किसिम	२४
४.५. उत्तरदाताको पारिवारिक निर्णय	२५
४.६. भाषा	२६
४.७. महिलाको स्थिति	२८
अध्याय पाँच: सांस्कृतिक अवस्था	३०-५२
५.१. भेषभूषा र आभूषण	३०
५.२. खानपान	३१
५.३. सामाजिक संस्कार	३१
५.३.१. सठी (जन्म संस्कार)	३१
५.३.२. मुँडोनी कार्य (क्षौर कर्म)	३२
५.३.३. फुलचलचलाई (रजस्वला)	३३
५.३.४. कर्णनासिकावेध छिदुवोइ (नाककान छेड्ने)	३३
५.३.५. विवाह संस्कार	३३
५.३.६. मृत्यु संस्कार	४२
५.४. धार्मिक विश्वास र परम्परा	४४
५.४.१. धार्मिक भुकाव	४६
५.४.२. वारना	४७

५.५ भित्ते चित्र	४८
५.६ चाडपर्वहरु	४९
अध्याय छः :सारांश निष्कर्ष र सुम्भाव	५३-५५
६.१ सारांश	५३
६.२ निष्कर्ष	५३
६.३ सुम्भाव	५५
सन्दर्भ सामग्रीहरु	
अनुसूची १ अन्तरवार्ता	

तालिका सुची

तालिका नं	पेज न
तालिका नं: १ उत्तरदाताको लिङ्गीकअवस्था को विवरण	२३
तालिका नं: २ उत्तरदाताको बैबाहिकअवस्था	२४
तालिका नं: ३ उत्तरदाताको परिवारको किसिम	२५
तालिका नं: ४ पारिवारिक निर्णयको विवरण	२६